

Förutsättningar inför budget 2025 med flerårsplan 2026–2027

Dnr 15–2024

Fastställda av direktionen 2024–02–05, § 1

Jämtlands
Gymnasieförbund

Innehåll

1 Sammanfattning	3
2 Grundläggande ekonomiska förutsättningar och effekter.....	3
2.1 Likartat utbud och måluppfyllelse som idag	4
2.2 Likartat utbud med högre måluppfyllelse än i dag	4
3 Bakgrund och nuläge.....	5
3.1 Måluppfyllelse	5
3.2 Jämtlands Gymnasieförbunds finansiering.....	6
3.2.1 Indexuppräknning av elevplatspriset.....	7
3.2.2 Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola i miljoner kronor 2018–2022	8
3.3 Elevplatspriser.....	9
3.3.1 Fördelning av egna elever	9
3.3.2 Fördelning av externa elever	10
3.4 Elevantal 2023 och 2024.....	11
3.4.1 Elevantal 2023	11
3.4.2 Elevantal 2024 – prognos.....	11
3.5 Ekonomi 2023	11
3.5.1 Preliminärt bokslut för 2023	11
3.5.2 Budget 2024	12
4 Förutsättningar 2025 och framåt.....	13
4.1 Elevutveckling	13
4.1.1 Elevprognos för Jämtlands Gymnasium 2025.....	13
4.1.2 Elevprognos för Jämtlands Gymnasium 2025–2029	14
4.2 Ekonomiska effekter av elevförändringen i gymnasieskolan.....	14
4.2.1 Medlemskommunernas gymnasiekostnader 2025 – prognos	14
4.2.2 JGY:s intäktsförändringar 2025.....	17
4.2.3 Ny lagstiftning och statsbidrag.....	17
4.3 Investeringar och lokaler 2025 och framåt.....	18
4.4 Personal.....	18
Bilaga 1. Programförkortningar	19

1 Sammanfattning

Enligt förbundsordningen ska Jämtlands Gymnasieförbund senast den första februari varje år delge medlemskommunerna budgetförutsättningar för nästkommande år. Här är en sammanfattning av innehållet i 2025 års budgetförutsättningar.

Om elevplatsprisutveckling hade följt skolindex för 2024 skulle förbundets intäkter ha varit cirka tolv mkr högre bara under budgetåret 2024. Förbundets medlemskommuner hade år 2022 totalt över 60 mkr lägre kostnader jämfört med medelkostnaden i respektive kommungrupp.

Förbundets måluppfyllelse har sedan några år tillbaka en strukturellt lägre nivå både vad gäller examensfrekvens och kvalitativa värden som följs upp i den nationella skolenkäten. Den försämrade måluppfyllelsen sammanfaller delvis i tid med de effektiviseringskrav som ägarkretsen har ålagt förbundet.

Budgetarbetet indikerar att ett underskott på i storleksordningen åtta miljoner kronor för 2024, som kan täckas med eget kapital vid behov. Förbundets pensionskostnader bedöms enligt KPA att minska med 28 mkr 2025.

För att upprätthålla ett likartat utbud och måluppfyllelse som idag bedöms det behövas en uppskrivning av elevplatspriserna med 0,5 procent år 2025.

För att kunna förbättra måluppfyllelsen bedöms det behövas en uppskrivning av elevplatspriserna med 2,5 procent 2025, vilket motsvarar cirka tio mkr.

2 Grundläggande ekonomiska förutsättningar och effekter

En första premis för de ekonomiska scenarier som beskrivs nedan är att förbundet har kompenenserats för pensionskostnader. Efter att pensionskostnaderna ökat kraftigt under 2023 och 2024, väntas en pensionskostnadsminskning under 2025 på omkring 28 mkr.

Den andra faktorn är inflationen och ett prognostiserat underskott för 2024. När medlemskommunerna fastställde uppskrivning inför 2023 fanns en uttalad vilja att delar av uppskrivningen skulle användas till åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. Dessa förbättringar kunde inte genomföras på grund av kostnadschocken. I stället har kostnadsutveckling medfört att förbundets strukturella underskott för 2024 beräknas till cirka minus åtta mkr. Yrkesutbildningarnas materialkostnader, höga hyresökningar, samt att förbundets lönestruktur har medfört höga pensionskostnader gör att förbundet har påverkats av inflationen i högre grad än flera andra kommunala verksamheter.

Den tredje delen rör ny lagstiftning för tre stora reformer: Planerings och dimensionering av gymnasial utbildning, nya regler för allmän behörighet på yrkesprogram, samt ämnesbetygsreformen. Staten fördelar sammanlagt 371 mkr i statsbidrag till kommunerna för att kostnadskompensera för fördyringar som är direkt föranledda av reformerna. För förbundets del rör det sig om cirka tre mkr 2025, vilket motsvarar ungefär 0,5 procent uppskrivning av elevplatspriset.

Den fjärde omständigheten är den allmänna löne- och kostnadsutvecklingen 2025 i kommunsektorn. I förbundets nuvarande kalkyler beräknas löneökningar om tre procent, hyresökningar på fyra procent och övriga kostnadsökningar på två procent.

2.1 Likartat utbud och måluppfyllelse som idag

Förbundets måluppfyllelse har totalt sett minskat under senare år. Efter att ha legat klart över riksnittet vad gäller antalet elever med gymnasieexamen har examensfrekvensen minskat till en nivå som ligger strax över riksgenomsnittet.

Förbundet har även tappat jämfört med riket vad gäller kvalitativa värden som mäts i den nationella skolenkäten. Utvecklingen är särskilt tydlig på Wargentín, skolan med de mycket stora elevvolymerna. Den försämrade måluppfyllelsen sammanfaller i tid med de effektiviseringskrav som ägarkretsen har ålagt förbundet.

För att behålla nuvarande utbud och måluppfyllelse är förbundets bedömning att medlemskommunerna i ägardirektiven för 2025 behöver skriva upp elevplatspriserna med 0,5 procent.

I beräkningen ingår kompensation för ett strukturellt underskott på åtta mkr 2024, den allmänna löne- och kostnadsutvecklingen 2025 samt högre elevantal, lägre pensionskostnader med 28 mkr, samt överföring av statsbidrag på totalt tre mkr från kommunerna till förbundet för ökade kostnader för ny lagstiftning.

2.2 Likartat utbud med högre måluppfyllelse än i dag

Den försämrade måluppfyllelsen sammanfaller i tid med de effektiviseringskrav som ägarkretsen har ålagt förbundet under senare år. Mycket talar för att det finns en koppling mellan sämre skolresultat och ekonomi. Under samma period rapporterar dessutom organisationen att allt fler elever är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd av pedagogiska eller sociala skäl efter överlämningar från grundskolan. Förbundet ser heller inga indikationer på att elevernas förkunskaper i exempelvis matematik eller läsförståelse förbättras, snarare tvärtom. Det är i den kontexten som resursförstärkningar adresseras.

Att i detalj precisera förbundsövergripande åtgärder för att stärka måluppfyllelsen är inte görligt eftersom behoven mellan olika skolor, program, elevgrupper varierar i hög grad. För att nå faktiska positiva effekter är det angeläget att förstärkningar prioriteras lokalt, av den profession som bäst kan bedöma var resurserna gör mest nytta.

För att ge reella förutsättningar till en rad åtgärder för att stärka måluppfyllelse är förbundets nuvarande bedömning att medlemskommunerna i ägardirektiven för 2025 behöver skriva upp elevplatspriserna med 2,5 procent.

I beräkningen ingår kompensation för ett strukturellt underskott på åtta mkr 2024, den allmänna löne- och kostnadsutvecklingen 2025 samt högre elevantal, lägre pensionskostnader med 28 mkr, en överföring av statsbidrag på totalt tre mkr från kommunerna till förbundet för ökade kostnader för ny lagstiftning, samt ett utrymme för förbättringar på cirka tio mkr.

Nedan följer exempel på förbättringsåtgärder som kan styras och fördelas av professionen utifrån vilka ekonomiska ramar som slutligen blir aktuella i samband med budget för 2025 som antas i december 2024:

- **Färre samläsningssgrupper** – att färre elever från olika program och inriktningar samläser bidrar till trygghet, studiero och mer lärartid för varje elev.
- **Grupptimmar i vissa kurser (matematik, engelska, svenska)** – klasser/grupper kan delas i kurser och moment som många elever erfarenhetsmässigt har svårt att klara för att skapa mer lärartid per elev.
- **Gymnasiearbetet, mer handledning per elev** – fler elever skulle ges bättre förutsättning att klara gymnasiearbetet som är ett krav för att för examen.
- **Specialpedagogiska insatser** – förstärkning av resurser för specialpedagogik/speciallärare.

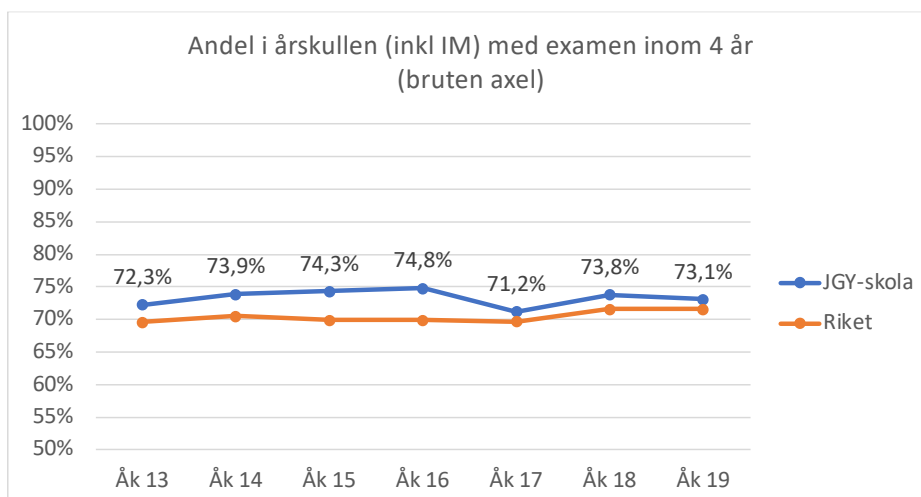
- **Elevhälsoinsatser** – främst de mindre skolorna i förbundet där eleverna upplever att elevhälsa inte finns i tillräcklig omfattning.
- **Yrkesintroduktion** – etablering av särskilda undervisningsgrupper för obehöriga elever som inriktas mot att eleverna blir anställningsbara.
- **Lärlingsutveckling** – fler lärlingsplatser på fler yrkesprogram för att stärka elevernas möjligheter att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden.
- **Studio Fyrvalla** – skolan saknar för närvarande resurser för en bemannad studio.
- **Lektorer** – förbundet tillsätter fler lektorer för att stärka ämnesutvecklingen och kopplingen mot akademien.
- **Höjd matersättning vid arbetsplatsförlagt lärande (APL) från 55 till 65 kr** – alla elever på yrkesprogram ges bättre förutsättningar under sina praktikperioder.

3 Bakgrund och nuläge

3.1 Måluppfyllelse

Förbundet analyserar kontinuerligt resultaten inom det systematiska kvalitetsarbetet. Ett av de viktigaste måtten är hur stor andel av eleverna som uppfyller kraven för att få en gymnasieexamen. Målet mäts med statistik från KOLADA, över hur stor andel av årskullen som klarat examen inom fyra år. De flesta eleverna klarar sin examen inom tre år, men intervallet fyra år är valt för att få med också de elever som inte varit behöriga från grundskolan och därför börjat på ett introduktionsprogram. Huvuddelen av årskull 19 (Åk 19) tog alltså sin examen våren 2022, men mätvärdet gäller andelen av årskullen som hade klarat examen våren 2023.

Förbundets resultat har under hela mätperioden legat över riksnivån, men från och med årskull 17, som tog examen våren 2020 eller 2021, har skillnaden minskat. I budgetförutsättningarna för 2023 uttrycktes en oro för att trenden för årskull 17 skulle fortsätta för kommande årskullar, så att förbundet skulle hamna under riksnivå. Riktigt så illa blev det inte, men så här långt ser vi att examensandelen i förhållande till riket har minskat för de årskullar som gått gymnasiet under perioden 2018–2022, vilket sammanfaller med att förbundet haft ett effektiviseringskrav.

Figur 1. Andel elever med examen inom 4 år

Den ökning av examensfrekvensen som syns för årskull 18 och årskull 19 bedöms på riksnivå bero på effekter av Covid-19-pandemin, där inga nationella prov genomfördes. Skolverket och Skolinspektionen har gjort ett flertal studier där lärare och rektorer har fått ange vilka effekter pandemin inneburit för elevernas lärande. Enligt dessa studier bedömer lärare och rektorer att bland annat frånvaro och undervisning på distans i flera fall fått negativa konsekvenser för kunskapsutvecklingen.

Ökningen i examensfrekvens återspeglar således inte nödvändigtvis ökade kunskaper. Kunskapsutvecklingen påverkades dock ojämnt och det var framför allt för vissa elevgrupper och ämnen som rektorer och lärare såg ett kunskapsstapp under pandemin. Skolverket bedömer i sin slutredovisning av Covid-19-pandemins konsekvenser för skolväsendet bland annat att pandemin förstärkt befintliga utmaningar i skolsystemet, framför allt när det gäller likvärdighet och skolans kompensatoriska uppdrag.

Varje år genomförs Skolinspektionens elevenkät där eleverna i årskurs två jämförs med riket. Enkäten innehåller tolv områden som rör hur eleverna upplever inflytande, stimulans, stöd, trygghet, studiero med mera.

I budgetförutsättningarna för 2023 noterades att resultaten i förhållande till riket hade sjunkit under ett antal år. Minskningen tycks dock ha avstannat och trenden pekar nu mot en förbättring. I Skolverkets arbete med nationella målsättningar för gymnasieskolan lyfts speciellt trygghet och studiero fram som viktiga indikatorer. Båda dessa områden visar en klart positiv trend i enkäten för 2023.

Figur 2. Resultat från Skolenkäten

3.2 Jämtlands Gymnasieförbunds finansiering

Gymnasieskolan har sedan 2007 en finansieringsmodell som bygger på principen att varje utbildning/elev har ett elevplatspris. Alla primärkommuner, såväl kommunalförbundets medlemmar som externa kommuner, kostnadsförs utifrån antalet elever på respektive utbildning. Kostnadsutvecklingen regleras genom årliga ägardirektiv där medlemmarna fastställer hur mycket elevplatspriserna i genomsnitt får skrivas upp. Direktionen fastställer sedan hur de ekonomiska resurserna ska fördelas mellan olika utbildningar och skolor.

Nästan alla ungdomar går i gymnasiet. Elevernas utbildning ska bekostas oavsett vilken skola eller vilken utbildning de går på. Enligt lagstiftningen bygger friskoleersättningen per elev på förbundets självkostnad/budget per program. Om förbundet inte har programmet ersätts friskolorna

med rikspriset för respektive utbildning. För elever som väljer andra kommunala huvudmän gäller lägsta priset om både huvudmannen och Jämtlands Gymnasieförbund har utbildningen. Om förbundet inte har utbildningen är det anordnarkommunens pris som gäller.

Finansieringsmodellen har genom åren ansetts väl fungerande, bland annat för att den ger en rättvis kostnadsfördelning utifrån vilka utbildningar som respektive kommuns elever väljer. Exempelvis har Östersund och Krokoms en lägre gymnasiekostnad per elev än Bräcke och Ragunda, eftersom elever från dessa kommuner i högre grad väljer högskoleförberedande program som har lägre kostnader än yrkesprogram. Finansieringsmodellen är således därmed också anpassad till det kommunala utjämningsystemet.

Finansieringen av den kommunala vuxenutbildningen regleras genom avtal med respektive kommun.

3.2.1 Indexuppräknings av elevplatspriset

Finansieringsmodellen innefattar enligt ägardirektivet en årlig indexuppräknings av elevplatspriserna för att motverka kostnadsökningar som inte är påverkbara. Procentsatsen för uppräkningsen beslutas i det årliga ägardirektivet utifrån förväntad löneökning och inflationsnivå. Utöver ökade kostnader för hyror och läromedel har ökade lärarlöner haft en stor påverkan på index under de senaste åren. Det har inte bedömts vara möjligt att förbundet skulle hålla en lägre nivå än länets primärkommuner och övriga riket i ett läge när lärarekryteringen blir allt svårare.

Tabell 1. Prisutvecklingsindex

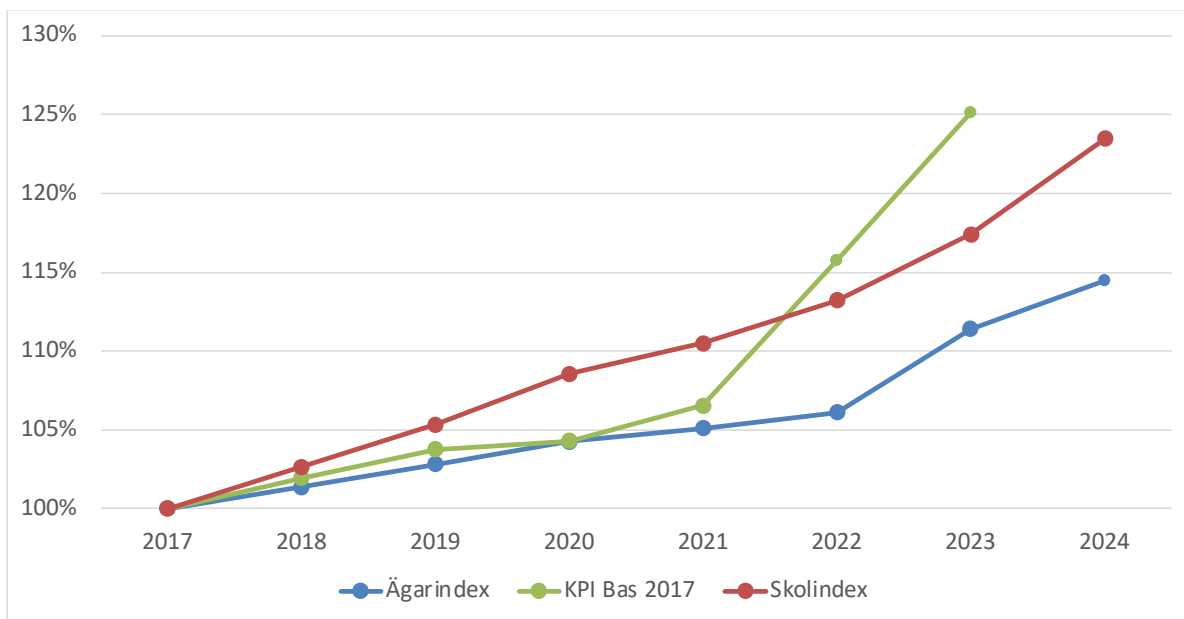
År	Elevplatspris Snitt JGY	Ägardirektiv	Skolindex %	KPI	Ägarindex	Skolindex	KPI Bas 2017	Anm
2017	126 591 kr	1,90%	2,03%	322	100,0%	100,0%	100,0%	Exkl Åre
2018	126 738 kr	1,40%	2,65%	328	101,4%	102,7%	102,0%	Effektiviseringskrav 1%
2019	127 885 kr	1,40%	2,62%	334	102,8%	105,3%	103,8%	Effektiviseringskrav 1%
2020	129 762 kr	1,40%	3,06%	336	104,3%	108,6%	104,3%	Effektiviseringskrav 1%
2021	130 733 kr	0,80%	1,78%	343	105,1%	110,5%	106,5%	Effektiviseringskrav 1%
2022	132 826 kr	0,98%	2,46%	373	106,1%	113,2%	115,8%	Effektiviseringskrav 1%
2023	144 220 kr	*4,95%	3,70%	404	111,4%	117,4%	125,1%	* Exkl pensionsuppräknings
2024	149 330 kr	*2,75%	5,15 %		114,4%	123,4%		* Exkl pensionsuppräknings

Källor: Jämtlands Gymnasieförbunds årliga ägardirektiv. Skolverkets årliga beslut om Skolindex. SCB:s statistik över konsumentprisindex.

Från 2018 och framåt reducerades den beräknade procentsatsen med en procentenhet, ett så kallat effektiviseringskrav. Principen för indexuppräkningsen av elevplatspriset innebär att varje års effektiviseringskrav kommer att ackumuleras till kommande år.

Grafen nedan visar den ackumulerade effekten av olika årliga index. Inför 2023 slopades effektiviseringskravet och i stället fastställdes ett högre index med målsättning att kunna höja måluppfyllelsen inom förbundet. Det innebär ett närmande till skolindex, vilket är Skolverkets prognos för kostnadsökningar inom skolväsendet (SFS 1993:167), men möjligheterna till särskilda satsningar för ökad måluppfyllelse åts upp av den kraftiga inflationen under 2023. Inför 2024 höjdes skolindex kraftigt med koppling till inflationen. Förbundets index enligt ägardirektivet för 2024 ökade inte i samma grad. Det är oklart i vilken omfattning Skolindex tagit hänsyn till de ökade pensionskostnaderna, men även om denna del skulle räknas in i förbundets indexuppräknings ökar glappet till skolindex vilket i sin tur riskerar att leda till att förbundets negativa nettokostnadsavvikelse ökar 2024.

Figur 3. Jämförelse av prisutveckling JGY och index för riket

3.2.2 Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola i miljoner kronor 2018–2022

Siffrorna i tabell 2 nedan visar avvikelsen i miljoner kronor mellan medlemskommunens nettokostnad respektive kommungruppens genomsnittskostnad (vita fält) för gymnasieskolan. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

(Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för gymnasieskola i riket, andel 16–18-åringar i kommunen, elevernas programval samt antaganden om merkostnader för små skolor, skolskjuts och inackorderingsbidrag. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling.)

Tabell 2. Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, mkr

Område	2018	2019	2020	2021	2022
Bräcke	2	-3	-4	-3	-4
Lågpendlingskommun nära större stad (ovägt medel)	5	5	5	9	9
Krokom	-2	-7	-10	-11	-16
Pendlingskommun nära större stad (ovägt medel)	2	2	2	1	0
Ragunda	0	0	-2	0	-3
Landsbygdskommun, ej nära större stad (ovägt medel)	7	5	5	7	8
Åre	7	4	7	2	-4
Landsbygdskommun med besöksnäring (ovägt medel)	8	6	4	6	5
Östersund	7	-15	-21	-17	-20
Större stad (ovägt medel)	-8	-3	-8	-5	-5
Skillnad totalt i mkr	0	-36	-38	-57	-64

För 2022 gäller att alla förbundets medlemskommuner har väsentligt lägre gymnasiekostnader än jämförbara kommuner. Totalt sett handlar det om cirka 64 mkr lägre kostnader jämfört med medelkostnaden för respektive kommungrupp.

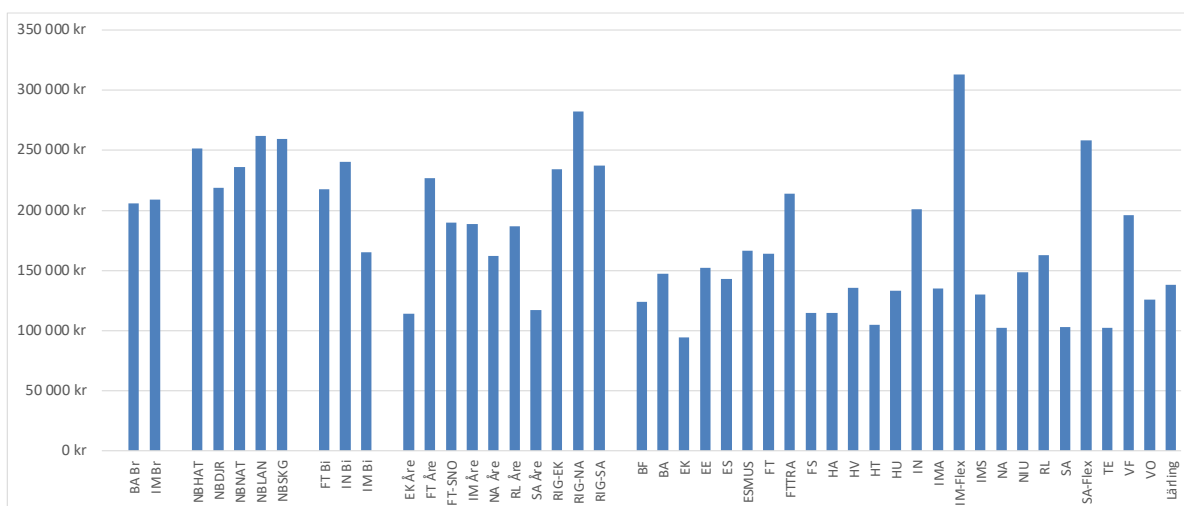

Medlemskommunernas effektiviseringskrav på förbundet från 2018 och framåt har minskat kommunernas gymnasiekostnader. Det återstår att se utfallet för 2023, men mycket talar för borttagandet av effektiviseringskravet och den förhållandevis höga uppskrivningen under 2023 medför att kostnadsglappet kommer att minska något.

3.3 Elevplatspriser

Elevplatspriset beräknas som programmets totala budget dividerat med antalet elever. Den sammanlagda budgeten för programmen måste då anpassas för att möta ägardirektivets index. Med de nya elevplatspriserna får inte den totala kostnaden för samma antal elever som året innan, fördelade på samma sätt mellan olika program, öka mer än index.

Elevplatspriset varierar kraftigt mellan olika program beroende dels på programmets förutsättningar, dels på hur många elever som kan vara med och dela på kostnaden. I allmänhet har program på mindre orter svårare att hålla nere kostnaderna i jämförelse med program i Östersund som har fler stordriftsfördelar.

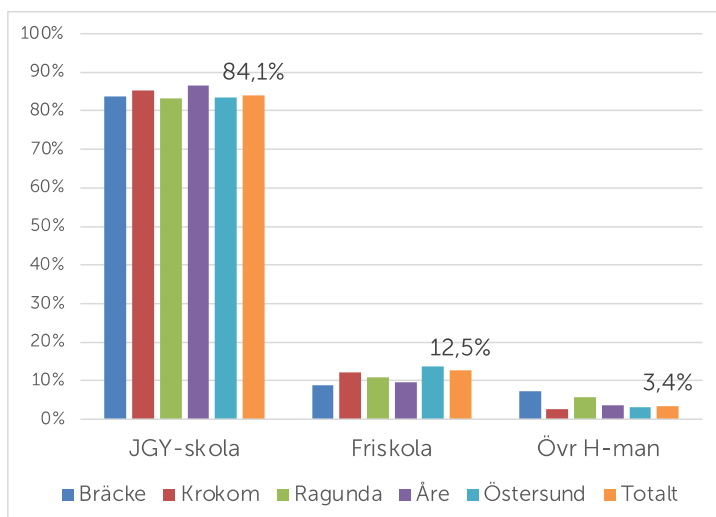

Figur 4. Elevplatspris Interkommunal ersättning 2024

3.3.1 Fördelning av egna elever

Förbundets kommuner har en hög andel elever som går i egna kommunala skolor. Andelen har ökat från en nivå under 70 procent 2010 till att nu ha stabiliserats på en nivå runt 83–84 procent. Ett stort elevunderlag leder till att förbundet kan erbjuda ett brett programutbud vilket i sin tur innebär en ökad möjlighet att påverka ekonomin.

Ägardirektivet i förbundets budget styr priserna för elever i de egna skolorna och indirekt även friskolepriserna för de utbildningar man själv bedriver. Om förbundet har ett stort utbud av program i egen regi har man således också makt att påverka kostnaderna. Däremot kan förbundet inte påverka priserna hos övriga kommunala huvudmän eller friskolepriserna för utbildningar man inte själv bedriver. I det senare fallet hänvisas man till det så kallade rikspriset.

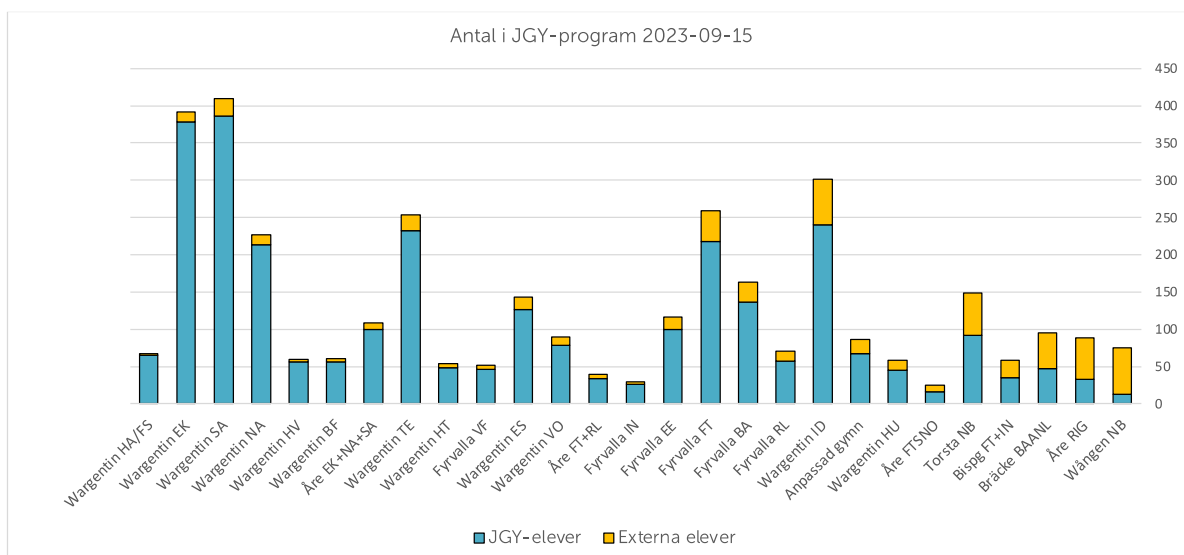

Figur 5. Elevfördelning 1

3.3.2 Fördelning av externa elever

Likväl som att vissa av förbundskommunernas elever går i externa skolor studerar också elever från externa kommuner i förbundets skolor. Då betalar hemkommunen på motsvarande sätt förbundets programpris eller ett "lägstapris". På vissa av förbundets utbildningar kommer huvuddelen av eleverna från externa kommuner. Om förbundet lägger ned eller ändrar priset på en sådan utbildning har det en begränsad effekt på förbundskommunernas ekonomi.

Diagrammet nedan visar andelen egna elever (JGY) på de utbildningar som förbundet erbjuder.

Figur 6. Elevfördelning 2

De totala intäkterna för elever från externa kommuner uppgår till cirka 100 mkr. Notabelt är att ifall förbundet inte lyckas hålla sin budget och måste begära ett ägartillskott så måste detta tillskott täcka verksamheten för samtliga elever, även de externa. Det går inte att i efterhand begära ett höjt elevplatspris för dessa elever.

3.4 Elevantal 2023 och 2024

3.4.1 Elevantal 2023

Det totala antalet gymnasieelever i förbundets skolor var 3 672, att jämföra med prognosen 3 651 i budgeten för 2023. Sett över hela förbundet stämde elevprognosen mycket väl vilket tyder på att prognosmodellen fungerar väl.

Tabell 3. Elevprognos och utfall 2023

Elever i JGY-skola	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Externa	Summa
Budgetvärde 2023	164	548	138	352	1852	598	3 651
Utfall vt-ht 2023	165	562	127	346	1886	587	3 672
Diff Utfall-Budget	1	14	-11	-6	34	-12	21
	1%	2%	-8%	-2%	2%	-2%	0,6%

*Avser gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, medelvärde vt-ht

Antalet elever i förbundets skolor var 85 fler än 2022. Ökningen ligger på de högskoleförberedande programmen i Åre och Östersund, där man tog in extra klasser på ekonomiprogrammet. In-tresset för yrkesprogram har minskat något, och dessutom har flera yrkesprogram i Bispgården, Bräcke och Östersund inte haft plats till alla sökande.

3.4.2 Elevantal 2024 – prognos

Antalet 16-åringar i länet ökar och andelen som sökte utbildningar inom förbundet hösten 2023 var något högre än förväntat. Sammantaget räknar förbundet med att ha 61 elever fler under 2024 jämfört med utfallet för 2023.

Tabell 4. Elevprognos 2024

Elever i JGY-skola*	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Externa	Summa
Budgetvärde 2024	155	575	130	355	1929	582	3 726
Prognos 2024	155	581	131	356	1923	587	3 733

*Avser gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, medelvärde vt-ht

3.5 Ekonomi 2023

3.5.1 Preliminärt bokslut för 2023

Det förväntade resultatet för 2023 uppgår preliminärt till ett negativt resultat på totalt - 0,9 mkr. Prognosen som gjordes i oktober visade på ett nollresultat. Verksamhet gymnasiet redovisar totalt ett negativt preliminärt resultat på cirka - 1,4 mkr.

De centrala posterna som semesterlöneskulden blev 1,2 mkr högre än budget och påverkar resultatet negativt. Den ökande skulden förklaras av fler feriemesterdagar för 2023. Pensionskostnaderna för helåret blev i nivå med KPA:s beräkningar för 2023 och det innebär att PO-pålägget på 48,0 procent stämde med utfallet.

Resultatet för förbundsövergripande inklusive elevhälsan och biblioteket uppgick till + 695 tkr för 2023, vilket var enligt prognos.

Elevplatspriserna från 2022 till 2023 räknades upp med 4,96 procent. Kostnaderna för införandet av det nya pensionssystemet AKAP-KR finansierades genom en särskild ytterligare höjning av

elevplatspriset, vilket innebär att alla kommuner som har elever i förbundets skolor bidrog till finansieringen. Höjning uppgick till 2,99 procent och motsvarade en ökning av pensionskostnader, inklusive löneskatt till 18 mkr enligt KPA. Totalt räknades elevplatspriset för 2023 upp med 7,95 procent.

Medlemskommunernas bidrag uppgår för 2023 till preliminärt 526 497 tkr vilket är i nivå med budget.

Resultatet för verksamhet gymnasiet inklusive gemensamma utbildningsverksamheter och områdes OH uppgick till - 1 452 tkr. Rektorsområde 1 och 2 fick fler elever än budget och därmed har de genererat ett överskott till verksamheten. Generellt har de verksamheter som fått färre elever anpassat personalkostnaderna under året efter de nya förutsättningarna.

Tabell 5. Preliminärt bokslut 2023, budget 2023 och bokslut 2022, tkr

Tkr	Prel. bokslut 2023	Budget 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	190 826,7	186 000,0	184 064,1
Verksamhetens kostnader	-704 105,5	-693 500,0	-641 627,8
Avskrivningar	-12 370,1	-13 100,0	-11 866,8
Verksamhetens nettokostnader	-525 648,9	-520 600,0	-469 430,5
Kommunbidrag	526 496,6	526 100,0	470 722,7
Verksamhetens Resultat	847,7	5 500,0	1 292,2
Finansiella intäkter	2 822,2	100,0	510,0
Finansiella kostnader	-4 573,6	-5 600,0	-1 247,5
Resultat efter finansiella poster	-903,7	0,0	554,7
Extra ordinära poster	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-903,7	0,0	554,7

3.5.2 Budget 2024

Elevplatspriserna från 2023 till 2024 har räknats upp med 2,75 procent. Ökade kostnaderna för det nya pensionssystemet AKAP-KR för 2024 finansieras genom en särskild ytterligare höjning av elevplatspriset till 1,75 procent och motsvarar en ökning av pensionskostnader, inklusive löneskatt till cirka tio mkr enligt KPA. Totalt har elevplatspriset för 2024 räknats upp med 4,50 procent.

Det nya pensionsavtalet hanteras budgettekniskt genom ett höjt PO-pålägg, från 48,00 procent till 52,00 procent. Orsakerna till de fortsatta höga kostnaderna för pensionsavtalet är:

- hög inflation
- pensionsavtalet AKAP-KR har högre avgiftsnivåer (från 4,5 procent till 6,0 procent och 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, 571 500 kr/år).

2023 gick verksamheten från att planera satsningar och ambitionsökningar till att hamna i en ansträngd ekonomi på grund av den ekonomiska situationen i Sverige och världen.

I budgeten för 2024 finns inte utrymme för att anpassa till mindre gruppstorlekar eller till att minska samläsningen mellan olika program och inriktningar på skolorna i Östersund. Det finns inte heller utrymme för ökad stöd tid (studiegårdar, extra stöd i vissa kurser) och/eller kostnadsdrivande extra anpassningar för elever med olika stödbehov.

De ekonomiska prioriteringar som gjorts förbundsövergripande för 2024 uppgår till cirka en miljon kronor och avser lärlingssamordnare, utveckling av yrkesintroduktion, två lektorat och körkortsbidrag.

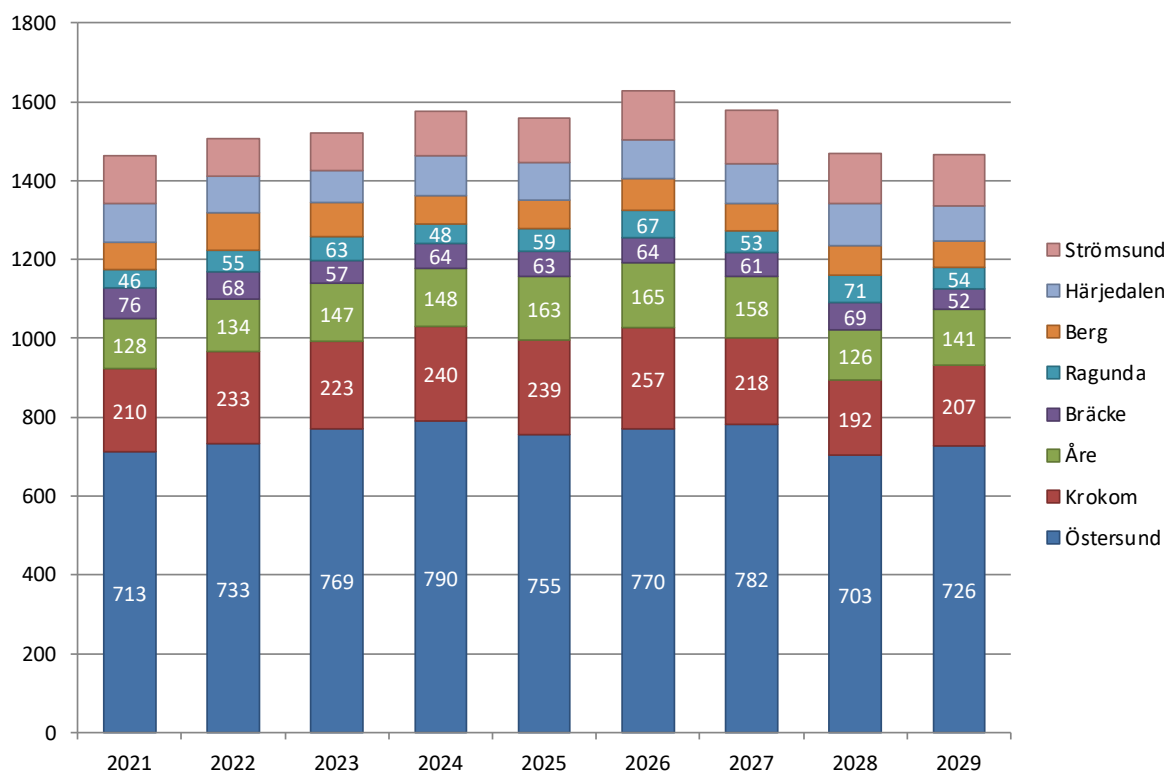
Förbundet medges, vid synnerliga skäl, att ha en årsbudget där kostnader överstiger intäkter. Undantag från balanskravet får endast ske vid enstaka år och för varje år med godkännande av respektive medlemskommuns kommunstyrelse.

Medlemskommunernas totala gymnasiekostnad och övriga kostnader som inackorderingstillägg, skolskjutsar med mera, beräknas till 555,3 mkr (526,1), vilket är en ökning med 29,2 mkr. Det förklaras av den genomsnittliga uppräkningsgraden på 2,75 procent och ökade kostnader för det nya pensionsavtalet samt fler elever för 2024.

4 Förutsättningar 2025 och framåt

4.1 Elevutveckling

Antalet 16-åringar i länet ökar fram till 2026 med en liten nedgång 2025. Från 2028 kommer det totala antalet gymnasieungdomar (16–18 år) att börja minska.

Figur 7. Antal 16-åringar i länet (Källa: Regionens sammanställning 2022-12-31)

4.1.1 Elevprognos för Jämtlands Gymnasium 2025

Prognosen för de kommande åren bygger på den demografiska ökningen av elever i gymnasieålder, ett antagande om en minskad marknadsandel till följd av platsbrist på vissa utbildningar, samt ett antagande kring förflyttningar mellan kommunerna. Sammantaget räknar förbundet med att ha 45 elever fler under 2025 jämfört med 2024, med den största ökningen för Åre kommun.

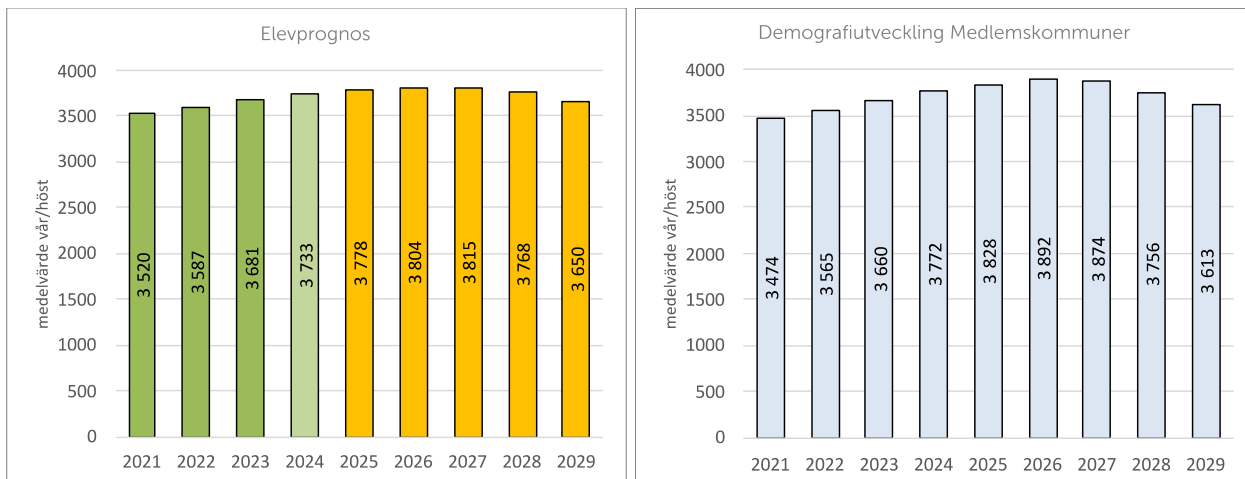
Tabell 6. Elevprognos 2025

Elever i JGY-skola*	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Externa	Summa
Prel utfall 2024	155	581	131	356	1923	588	3 733
Prel budgetvärde 2025	147	591	133	389	1932	587	3 778

*Avser gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, medelvärde vt-ht.

4.1.2 Elevprognos för Jämtlands Gymnasium 2025–2029

Under perioden 2025–2028 beräknas antalet gymnasieelever i förbundets skolor ligga på ungefär samma nivå som 2024, för att därefter minska till samma nivå som 2023. Resonemanget utgår från att förbundets skolor med nuvarande organisation inte kan ta emot hela den demografiska ökningen. De elever som inte får plats förväntas då kunna tas emot av de lokala friskolorna. Ett alternativt scenario kan vara att tillfälligt utöka förbundets bemanning något under toppåren, men då måste organisationen minska igen från 2028.

Figur 8. Elevprognos för gymnasieskolan vs demografiutveckling i medlemskommunerna

4.2 Ekonomiska effekter av elevförändringen i gymnasieskolan

4.2.1 Medlemskommunernas gymnasiekostnader 2025 – prognos

Sammanställningen i de följande tabellerna visar medlemskommunernas gymnasiekostnader med två olika alternativ av uppräknings. Löne- och prisökningar har antagits till en nivå enligt 2024 års uppräknings. Hyresökningen är ett medelvärde efter de avtal som förbundet har idag. Den del av förbundets avtal som är privata där räknas hyran upp enligt KPI-oktober 2024. Övriga kostnader exklusive ovan nämnda kostnadsposter räknas upp med 2,5 procent och här tillkommer också kostnader för volymökning enligt den senaste elevprognosen.

Verksamheten återkommer till den ansträngda ekonomin som de befinner sig i och med ett underskott för 2023 på cirka - 1,4 mkr. Bedömningen är därför att 2024 kommer att resultera i ett större underskott än 2023. Förbundet kommer enligt tidplanen återkomma med en ekonomisk prognos för helåret i maj.

Det som kommer öka verksamhetens ekonomiska bekymmer är att KPA:s senaste beräkning av pensionskostnaderna kommer överstiga budgeterat PO-pålägg. Dessa två antaganden beräknas till cirka åtta mkr i beräkningen nedan.

De nya lagkraven som beskrivs under punkt 4.2.3 på tre mkr har räknats in i uppräknings för att underlätta hanteringen av utfördelningen av kommunernas statsbidrag till förbundet.

Finansieringen av de ökade kostnader för löner och priser, underskott, nya lagkrav och eventuella kvalitetsförbättringar sker till större delen av lägre pensionskostnader för 2025 motsvarande - 28 mkr.

I alternativ två inkluderas även en uppräknings på cirka tio mkr för kvalitetsförbättringar som beskrivs under rubrik 2.2.

Två olika uppräknings för förbundets kostnadsökningar 2025 utöver budgeterade totala gymnasiekostnader för 2024 som uppgår till 555 316 tkr samt sammanställning totalt per kommun.

Tabell 7. Totala gymnasiekostnad med uppräknings 0,5 procent för 2025, tkr

Budgetförslag 2025: Förändring av kostnader alt 1: 0,5%	tkr
Löneökning 2025 (3% fr april)	7 000
PO	3 000
Prisökningar hyra (4%)	3 000
Prisökningar övr kostnader 2,5% och volymökn.	12 000
Summa 1 Kostnadsökningar	25 000
Underskott (verksamhet) 2024	8 000
Nya lagkrav, ökade kostnader	3 000
AKAP-KR lägre kostnader 2025	- 28 000
Gymnasiekostnader 2025	563 316

Tabell 8. Totala gymnasiekostnad med uppräknings 2,5 procent för 2025, tkr

Budgetförslag 2025: Förändring av kostnader alt 2: 2,5%	tkr
Löneökning 2025 (3% fr april)	7 000
PO	3 000
Prisökningar hyra (4%)	3 000
Prisökningar övr kostnader 2,5% och volymökn.	12 000
Summa Kostnadsökningar	25 000
Strukturellt underskott (verksamhet) 2024	8 000
Nya lagkrav, ökade kostnader	3 000
AKAP-KR lägre kostnader 2025	- 28 000
Kvalitetsförbättringar 2025 alt 2: 2,5 %	10 000
Gymnasiekostnader 2025	573 316

Tabell 9. Totala gymnasiekostnad per kommun och ökning jmf 2024 med uppräkningsarna 0,5 procent och 2,5 procent för 2025, tkr

Poster	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Totalt
Prel. bokslut 2023						
Summa kostnader	31 837	97 376	26 332	66 193	304 759	526 497
Budget 2024, 4,50%						
Summa kostnader	30 129	102 737	27 193	69 461	325 796	555 316
Budgetförslag 2025, alt 1: 0,5%						
Summa kostnader	30 001	105 128	27 163	73 628	327 395	563 316
Diff Budgetförslag jmf budget 2024	- 128	2 391	- 30	4 167	1 599	8 000
Budgetförslag 2025, alt 2: 2,5%						
Summa kostnader	30 436	107 022	27 658	74 814	333 387	573 316
Diff Budgetförslag jmf budget 2024	307	4 285	465	5 353	7 591	18 000

Tabell 10 nedan visar skillnaden mellan en uppräknings av elevplatspriset med 0,5 procent och 2,5 procent.

Tabell 10. Beräknade gymnasiekostnader totalt med den senaste elevprognosen och alternativa uppräkningsar, tkr

Poster	2023	2024	2025, alt 1	2025, alt 2	Skillnad 25-24
Budget 2023	526 111				
Budget 2024		555 316			
Budget 2025: Uppräkn. 0,5%, +34 st elever			563 316		8 000
Budget 2025: Uppräkn.2,5 %, +34 st elever				573 316	18 000

Resultaträkning för 2025 med jämförelse mot resultaträkning 2024.

Tabell 11. Resultaträkning med den senaste elevprognosen med uppräknings 0,5 procent, tkr

Tkr	Prel. bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	diff 25-24
Verksamhetens intäkter	190 826,7	188 400,0	189 100,0	700,0
Verksamhetens kostnader	-704 105,5	-724 600,0	-735 900,0	-11 300,0
Avskrivningar	-12 370,1	-13 800,0	-13 500,0	300,0
Verksamhetens nettokostnader	-525 648,9	-550 000,0	-560 300,0	-10 300,0
Kommunbidrag	526 496,6	555 316,0	563 316,0	8 000,0
Verksamhetens Resultat	847,7	5 316,0	3 016,0	-2 300,0
Finansiella intäkter	2 822,2	1 500,0	500,0	-1 000,0
Finansiella kostnader	-4 573,6	-6 816,0	-3 516,0	3 300,0
Resultat efter finansiella poster	-903,7	0,0	0,0	0,0
Extra ordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-903,7	0,0	0,0	0,0

Tabell 12. Resultaträkning med den senaste elevprognosen med uppräknig 2,5 procent, tkr

Uppräknig med 2,5% och 34 st fler elever.				
Tkr	Prel. bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	diff 25-24
Verksamhetens intäkter	190 826,7	188 400,0	189 100,0	700,0
Verksamhetens kostnader	-704 105,5	-724 600,0	-745 900,0	-21 300,0
Avskrivningar	-12 370,1	-13 800,0	-13 500,0	300,0
Verksamhetens nettokostnader	-525 648,9	-550 000,0	-570 300,0	-20 300,0
Kommunbidrag	526 496,6	555 316,0	573 316,0	18 000,0
Verksamhetens Resultat	847,7	5 316,0	3 016,0	-2 300,0
Finansiella intäkter	2 822,2	1 500,0	500,0	-1 000,0
Finansiella kostnader	-4 573,6	-6 816,0	-3 516,0	3 300,0
Resultat efter finansiella poster	-903,7	0,0	0,0	0,0
Extra ordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-903,7	0,0	0,0	0,0

4.2.2 JGY:s intäktsförändringar 2025

Det är prognostiserat 3 191 elever från ägarkommunerna som går i JGY-skola för 2025, jämfört med prognostiserade 3 157 elever för 2024, vilket innebär en ökning med 34 elever från ägarkommunerna. Elevökningen i sig innebär en ökad intäkt från medlemskommunerna med cirka fem mkr. Det innebär även ökade rörliga kostnader som lärverktyg, måltider, IT, licenser och elevhälsa, men också för undervisande personal. Enligt tidigare erfarenheter är det osannolikt att elevökningen kan rymmas inom befintlig skolorganisation.

Intäkterna från externa kommuner som skickar sina elever till JGY:s skolor beräknas öka något för 2025.

4.2.3 Ny lagstiftning och statsbidrag

- Från 1 juli 2023 ska arbetsmarknadens behov vägas in vid planering och dimensionering av utbildning på gymnasial nivå genom bland krav om kommunala samverkansavtal. Statsbidrag ges för ändamålet under 2024 och 2025 med totalt 170 mkr per år.
- Från höstterminen 2024 påverkar lagstiftningen om ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram landets gymnasiestruktur. Nuvarande elever i åk 1 ska inte behöva läsa utökat program eller använda det individuella valet eller programfördjupningen för att nå allmän behörighet, vilket kan komma att öka kommunernas kostnader. Statsbidrag införs från 2024 med 59 mkr för att utökas till 176 mkr under 2025.
- Den 1 juli 2025 sker övergången från kursutformad till ämnesutformad gymnasial utbildning, vilket berör alla skolformer i förbundet. Implementeringsarbetet påbörjas under hösten 2024 och statsbidrag om 25 mkr år införs under 2024 och 2025.

Översatt till lokala förhållanden uppgår ovanstående särskilda statsbidrag till kommunerna för fördyringar till följd av lagstiftning till cirka 3,0 mkr 2025 för förbundets medlemskommuner, en kompensation som förbundet rimligen bör tilldelas och bakas in i elevplatspriset för 2025.

4.3 Investeringar och lokaler 2025 och framåt

Förbundet bedömer att just IT-investeringarna fortsatt behöver vara strukturellt något högre än under den senaste femårsperioden för att kunna följa med den digitala utvecklingen inom verksamheten.

Investeringsnivån för 2024 bedöms även vara rimlig för 2025 och uppgå till cirka 16–17 mkr. Dock kan det finnas risk för ökade IT-kostnader framöver på grund av krav på ökad IT-säkerhet för samhällsviktiga verksamheter. *

* NIS2 (Network and Information System) innebär att hela verksamheten inom kommunerna och regionerna kommer att omfattas av lagstiftningen. NIS2-direktivet syftar till att uppnå en högre grad av harmonisering inom EU avseende en gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem inom den Europeiska unionen.

Tabell 13. Investeringsramen för 2024, tkr

Budget investeringar 2024		tkr
IT-investeringar		10 195
Fastighetsinvesteringar		2 451
Undervisningsinventarier		3 953
Fördelat på:		
RO1		50
RO2		196
RO3		2 272
RO4		1 435
Totalt:		16 599

4.4 Personal

Fram till och med 2028 fyller 101 tillsvidareanställda medarbetare 65 år eller mer. Av dessa 101 medarbetare är 64 lärare som fördelar sig enligt tabell 14.

Tabell 14. Lärarkompetenser som fyller 65 år eller mer till och med 2028

Lärare	Antal
Lärare allmänna ämnen	35
Lärare yrkesämnen	21
Lärare praktiskt/estetiska	8

Inom övriga yrken är det sex administratörer, fem instruktörer/handledare, fyra rektorer/områdeschef, tre skolsköterskor, tre lärarassistenter och tre studie/yrkesvägledare som beräknas gå i pension under perioden.

Den kommande elevökningen i kombination med pensionsavgångarna innebär att möjligheter att vara en attraktiv arbetsgivare, det vill säga att behålla och rekrytera kompetent personal, är en högt prioriterad fråga under de kommande åren. Om förbundet får svårt att behålla och rekrytera behöriga och legitimerade lärare och skolledare befaras det leda till minskad måluppfyllelse och riskerar att bli kostnadsdrivande under de kommande åren.

Inom personal så påverkas även budgeten av nya reglerna om dygnsvilan. Detta innebär för Jämtlands Gymnasieförbundet att lägerverksamheten kan påverkas med ökade kostnader för att säkerställa att lagen efterföljs.

Bilaga 1. Programförkortningar

Kod	Benämning
AGY	Anpassad Gymnasieskola
BA	Bygg- och anläggningsprogrammet exklusive inriktningen anläggningsfordon
BAANL	Bygg- och anläggningsprogrammet inriktning anläggningsfordon
BF	Barn-och fritidsprogrammet
EE	El- och energiprogrammet
EK	Ekonomiprogrammet
EK Åre	Ekonomiprogrammet, Åre
ES	Estetiska programmet exklusive inriktningen musik
ESMUS	Estetiska programmet inriktningen musik
FS	Försäljnings- och serviceprogrammet
FT	Fordons- och transportprogrammet exklusive inriktningen transport
FT Bi	Fordons- och transportprogrammet, Bispgården
FT Åre	Fordons- och transportprogrammet, Åre
FTTRA	Fordons- och transportprogrammet, inriktningen transport
HA	Handels- och administrationsprogrammet
HT	Hotell- och turismprogrammet
HT Åre	Hotell- och turismprogrammet, Åre
HU	Humanistiska programmet
HV	Hantverksprogrammet
IN	Industri tekniska programmet
IN Bi	Industri tekniska programmet, Bispgården
NA	Naturvetenskapsprogrammet
NA Åre	Naturvetenskapsprogrammet, Åre
NBDJU	Naturbruksprogrammet inriktning djurvård
NBHAT	Naturbruksprogrammet inriktning hästhållning, Wången
NBLAN	Naturbruksprogrammet inriktning naturturism
NBNAT	Naturbruksprogrammet inriktning lantbruk
NBSKO	Naturbruksprogrammet inriktning skogsbruk
RL	Restaurang- och livsmedelsprogrammet
RL Åre	Restaurang- och livsmedelsprogrammet, Åre
SA	Samhällsvetenskapsprogrammet
SA Åre	Samhällsvetenskapsprogrammet, Åre
TE	Teknikprogrammet
VF	VVS- och fastighetsprogrammet
VO	Vård- och omsorgsprogrammet